

Tanıtım - Eleştiri

Book Reviews

Arşivcilik bibliyografyası (Türkçe ve yabancı dillerde yayınlanmış kaynaklar) 1979-1994. Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1995. 3 c. (ccvii, 1529 s.) (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın nu: 14).- ISBN 975-19-1171-0 (Tk): 1.400.000. TL.

Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, arşivcilik konusundaki telif ve tercüme eserler ile Türkiye'nin gündeminde yer alan önemli konularda yayımladığı bibliyografyalar; Osmanlı ve Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlıklarında tasnifi tamamlanmış belgeler ait dokümanter belge neşriyatı ile 1992 yılından bu yana adından açıkça söz ettirmektedir.

Bu çerçevede, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü tarafından son olarak 3 cilt halinde yayımlanan *Arşivcilik Bibliyografyası*, Türk arşivciliği açısından son derece önemli bir kaynak hüviyeti taşımaktadır.

Arşivcilik, özellikle de arşivcilik uygulamaları ve teknikleri konusunda ülkemizde üretilen bilgi ve belge sayısı maalesef sınırlıdır. Sınırlı sayıda üretilen bu bilgi ve belgeler ile, yabancı ülkelerde üretilen aynı konudaki bilgi ve belgelere kolayca erişimin sağlanması amacıyla Türkiye'de ilk defa Devlet Arşivleri Genel Müdürü İsmet Binark tarafından hazırlanan ve 1979 yılında yayınlanan *Arşiv ve Arşivcilik Bibliyografyası* adlı eser; bu konudaki büyük bir boşluğu doldurmuş; Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü personelinin ve üniversitelerin çeşitli fakültelerinde açılmış Arşiv Anabilim Dalı öğretim üyeleri ile öğrencilerinin başvuru kitabı olmuştur.

1979 yılında yayımlanan *Arşiv ve Arşivcilik Bibliyografyası*'nın devamı olarak hazırlanan ve 1979-1994 yılları arasında Türkçe ve yabancı dillerde yayımlanmış kitap, rapor, tebliğ, ve makaleye ait 11.241 adet bibliyografik künyeyi ihtiva eden bu eser; arşivcilik konusunda araştırma yapacakların, Türkçe ve yabancı dillerdeki bilgi ve kaynaklara ulaşmalarında çok büyük kolaylık sağlayacaktır.

Başbakanlık Müsteşarı Ali Naci Tuncer, eserin "Önsöz"ünde arşivlerin önemi ve arşiv mevzuatı düzenlemeleri ile Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğünün başarılı çalışmalarını vurgulamıştır.

Devlet Arşivleri Genel Müdürü İsmet Binark yaklaşık 100 sayfalık "Sunuş" yazısında; arşivlerin Türk kültür hayatındaki önemi, Türk arşivciliğinin kısa tarihçesi, Osmanlı Arşivi ve diğer tarihi arşivlerimiz, Cumhuriyet dönemi arşivciliğimiz, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğünün hizmet ve faa-

liyetleri, diğer ülke arşivleri ile münasebetlerini; bu arada, üniversitelerin arşiv anabilim dalı başkanlarına bu konuda düşen ciddi sorumluluklar ve bibliyografyanın hangi maksatla hazırlandığını, Türk arşivciliğinin geliştirilmesi için nasıl bir politika izlenmesi gerektiğini ayrıntılı bir şekilde ortaya koymuştur.

Ciddi bir çalışma ürünü olduğuna inandığımız bu eserin hazırlanmasında emeği geçenleri ve İsmet Binark'ı tebrik eder, bu tür eserlerin devamını dileriz.

Arif Aşçı
Başbakanlık Devlet Arşivleri
Genel Müdürlüğü

Aysel Yontar. *Kütüphane ve belge-bilgi merkezlerinde bilimsel yönetimin önemi*, İstanbul: Türk Kütüphaneciler Derneği İstanbul Şubesi, 1995 xiv, 154 s. ISBN 975-7653-45-4. Elde edilebileceği yer: TKD İstanbul Şubesi.

Üç ana bölümden oluşan çalışmada, alt başlıklarla konunun ayrıntıları irdelenmiştir. Birinci bölüm, kütüphaneler ile belge-bilgi merkezlerinin bilimsel yönetimi, ikinci bölüm bilimsel yönetimin kütüphane ve bilgi merkezlerindeki etkileri ve üçüncü bölüm kütüphaneler ile belge-bilgi merkezlerinde çağdaş yönetimin özellikleri başlıklarını taşımaktadır.

Yazar İlk bölümde, temel kavram ve tanımlar üzerinde durmuş, konuyla ilgili Türkiye'deki ve Türkiye dışındaki gelişim ve yaklaşımları ele aldıktan sonra, Türkiye'deki gelişme ve yaklaşımı dönemlere ayırarak incelemiştir. İkinci bölümde, bilimsel yönetim kavramı, 'Yönetim bilimi'nin tanımı, özellikleri ve gelişimi irdelenmiş ve bilimsel yönetimin öncüleri, klasik dönem davranış bilimcilerinin katkıları tek tek ele alınarak açıklanmıştır. Aynı bölümde, bilimsel yönetimin diğer disiplinlerle olan ilişkisi gösterilmiş, bilimsel yönetim anlayışının kütüphaneler ve belge-bilgi merkezleri açısından önemi ve etkileri ortaya konulmuştur. Çalışmanın son bölümünde, yönetici özellikleri ve düzeyleri, yönetsel işlevler açıklanmıştır. Sonuç ve önerilerle tamamlanan çalışmada, konuyla ilgili kişilere yardımcı olabilecek nitekte bir kaynakça bulunmaktadır.

Yazarın da belirttiği gibi, "Kendi alanında kapsamlı ilk araştırma niteliğindeki bu eserin temel amacı, yönetim biliminin, kütüphane ve bilgi bilimi alanındaki kuram ve uygulamalar açısından yararları konusunda özellikle Türk okuru bilinçlendirmektir".

Yönetimde başarının zorunlu olduğu, içinde yaşadığımız ve kütüphane ve belge-bilgi merkezlerimizin de payını aldığı günümüz rekabet ortamında, konuyla ilgili uygulamalı olarak çalışanların ve ileride bu uygulamalarda yer alacak potansiyel görevlileri yetiştiren teorisyenlerin mutlaka olması ge-

reken, türünün ilk ve en kapsamlı örneği olan bu çalışma için Prof. Dr. Aysel Yontar'a teşekkür ederiz.

Neslihan Uraz
İ.Ü. Edebiyat Fakültesi
Kütüphanecilik Bölümü

Fotoğraflarla İstanbul Kütüphaneleri: Değişik Kesitlerden Örnekler. Yay. haz. Hasan S. Keseroğlu, R. Tuba Çavdar ve Neslihan Uraz; Fotoğ. Edibe Buğra; Çev. Hakan Turgun. İstanbul: Türk Kütüphaneciler Derneği İstanbul Şubesi, 1995. 150 s. ISBN 975-7653-44-6. Elde edilebileceği yer: TKD İstanbul Şubesi.

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Kütüphanecilik öğretim üyelerinden Hasan S. Keseroğlu, R. Tuba Çavdar ve Neslihan Uraz'ın IFLA'95 İSTANBUL için hazırladığı bu kitap, Türk Kütüphaneciler Derneği İstanbul Şubesi yayınları arasında İstanbul'da yayımlandı (1995, XVI + XVIII s., resimli, fiyatı yazılı değil). Türkçe özgün başlığı: *Fotoğraflarla İstanbul Kütüphaneleri: Değişik kesitlerden örnekler*. İngilizce başlığı *Libraries of Istanbul: a cross-selection of the libraries with related texts and specialized photographs*. Ayrıca, kitaba renkli bir İstanbul haritası da eklidir. Metin sayfaları iki kolon biçiminde dizilmiş olup Türkçe metinlerin karşısına Hakan Turgun'un İngilizce metinleri de konulmuştur.

Yazarlar, sunuş yazısında diyorlar ki: "... Bu kitap, umduğumuzdan çok güçlükle karşılaştı. Dernek kasasında para olmadan, 184 sayfalık bir kitaptan 7.500 adet yayımlamak amacıyla yola çıkmak, büyük bir yüreklilikti... Amacımız, elden geldiğince çok kütüphaneyi bu kitaba almak, seçim, konusunda da nesnel olmak, kimseyi incitmemektir. Özel, üniversite, araştırma ve okul kütüphanelerini, kitaba sağlayacakları katkıya (bağış ya da reklam) bağlı olarak almayı kararlaştırdık. Bunu sağlamayan hiçbir özel araştırma, üniversite ve okul kütüphanesine yer vermedik..."

Kitaplıklar türlere göre ayrılmış:

I. Yazma kitaplıkları: Süleymaniye, Atıf Efendi, Köprülü, Nuruosmaniye, Ragıp Paşa ve Topkapı Sarayı kitaplıkları.

II. Üniversite Kitaplıkları: Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul School of International Studies, İstanbul teknik Üniversitesi Mustafa İnan, İstanbul Üniversitesi Merkez, Mimar Sinan Üniversitesi Kitaplıkları.

III. Halk ve Çocuk Kütüphaneleri: Atatürk, Beyazıt Devlet, İstanbul İl Halk, Kadıköy Halk Eğitim Kitaplıkları.

IV. Özel Kitaplıklar: Amerikan Haberler Merkezi, Arçelik, Cumhuriyet Gazetesi Belge-Bilgi Merkezi, ENKA Rönesans Bibliyotek Bar, İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA), İstanbul Arkeoloji Müzeleri,

İstanbul Ticaret Odası, Kadın Eserleri, Müjdat Gezen, Sadberk Hanım Müzesi, Türk Spor Vakfı, Türkiye Sınai Kalkınma Bankası Ekonomik ve Teknik Dokümantasyon Merkezi, Yapı-Kredi Sermet Çifter kitaplıkları.

V. *Okul Kitaplıkları*: Galatasaray Lisesi, Özel Şişli Teknik Lisesi kitaplıkları.

Toplam olarak 30 kitaplık. Oysa, İstanbul'da çok daha fazla kitaplık vardır. Bu seçme işi konusunda yazarlardan şu açıklama geliyor: "... Beyazıt Devlet Kütüphanesi, bir yazma kütüphanesi olmadığı gibi, özel araştırma kütüphanesi de değildir; yararlandırma hizmetinde ise okur / kullanıcının yaşı göz önüne alınmamaktadır. Yazma kütüphanelerinden en çok tanınanları, tarihsel özellik taşıyanları; üniversite kütüphanelerinden de tarihsel özelliği göz önüne alınırken, özel kütüphanelerden katkı payı bulunanları alabildik. Ancak, hiçbir fakülte, enstitü, seminer kütüphanesine yer vermedik. Bu yola gitmek, bizi, seçim konusunda zorlayacağı gibi, kütüphanecilere karşı da bizi zor durumda bırakacaktı. Halk ve çocuk kütüphanelerinden iki Kültür Bakanlığına, bir yerel yönetimlere, bir de Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı örnekler seçtik. Okul kütüphanelerinde ise, katkı payında bulunan bir özel ve bir de kamuya bağlı okulun kütüphanelerini aldık..."

Kaynakça bölümünde, ancak yararlanılan dokuz yayın gösterilmiştir. Kitabın sonunda, kitaplık türlerine göre, ulaşılabilen bütün kitaplıkların adı, adresi, (varsa) telefon ve faks numaralarını içeren 16 sayfalık bir liste bulunmaktadır. İşte, gönül bütün bu kitaplıkların da ayrıntılı olarak tanıtılmasını isterdi! Genç ve değerli meslektaşlarımızın dileğine biz de katılmak isteriz: "Dileğimiz, türüne Türkçedeki ilk örneği olan bu yapının ileriki yıllarda elden geldiğince çok kütüphaneyi içeren bir yayına öncülük edebilmesidir."

İyi kâğda, güzel bir biçimde basılmış olan bu yapının, uzun süre bir basucu kitabı olarak kullanılacak niteliktedir.

M. Türker Acaroğlu
Emekli Derleme Müdürü

Hans H. Wellisch. *Indexing from A to Z*. New York: Bronx, 1991. xxvi, 461 s. ISBN 0-8242-0807-2.

"Dizin hazırlama daha çok keman çalmaya benzer: Kimileri bu işi yapmayı oldukça iyi öğrenir, ancak birkaç kişi ustalığa ulaşır, ama pek çok kişi nasıl dizin hazırlanacağını hiçbir zaman öğrenemez" diyor yazar çalışmasının giriş bölümünde. Bu nedenle olsa gerek, çalışmada dizin hazırlama konusunda hiçbir bilgisi olmayan ya da çok az bilgili olanlarla dizin hazırlayıcıları da içine alan, geniş bir okur kitlesinin hedeflendiğini açıklıyor.

Elimizdeki çalışmada, adından da anlaşılacağı gibi, konu oldukça ayrıntı düzeyinde ele alınmıştır. Eserde yer verilen tablo ve şekiller, irdelenen ko-

nunun daha kolay anlaşılmasına yardımcı olmaktadır. Ayrıca bazı kavramlar uluslararası standartlara uygun tanımları verilmiş ve terminolojik karmaşanın yaşanması olasılığı, eserin başında ortadan kalkmıştır. Yine çalışmanın başında, kullanılan standart ve kodlarla ilgili, bir kısaltmalar listesi oluşturulmuştur.

Eserde ana başlıklar şu şekilde sıralanmıştır: Kısaltmalar, sıfatlar, zarflar, 've' sembolü, 've' bağlacı, anonim kişiler, kesme işaretleri, ekler, yazar-yayıncı-dizinci ilişkisi, dizinlemede kolonların kötü şekilde düzenlenmesi, kötü dizinler, bölüm ya da kitap sonu kaynakçaları, kitap formundaki bibliyografyalar, biyografiler, büyük harf uygulaması, bölüm başlıkları, kronolojik düzen, sınıflandırılmış düzen, bileşik başlıklar, (devam eden) satırlarda düzen, kontratlar, yemek kitapları, telif hakkı, tüzel kişiler, maliyet, yönetmelikler, kümülatif dizinler, diyakritikler (değişik dilde harfler üzerindeki vurgu işaretleri), alt başlıkların verilme düzeni, çift girişler, baskıya hazırlamada 20 adım, araç-gereç, hatalar, ayrıntı düzeyi, dizincilere verilen ücretler, roman türü, dosyalama, dipnotlar, Yunan yazısı, gruplandırma düzeni, eş anlamlı sözcükler, çizgi ile ayrılarak yapılan sözcükler, resimler dizin: terim, tarihi ve anlamları, başta bulunan 'a' ve 'the' gibi harfitaarlar, giriş niteliğindeki notlar, italik yazılar, anahtar sözcükler, Latince terimler, dizin uzunluğu, mektuplar ve günceler, yer belirteçleri, foyvolan yayınlar, 'MAC', 'Mc' ve 'M' sorunu, haritalar, birden fazla türden dizin, açıklamalı dizin, doğal ve kontrollü dizinler, gazeteler, alfabetik olmayan düzen, basılı olmayan malzemeler, sayılar, süreli yayınlar, kişi isimleri, cümlecik, yer isimleri, şiir, edatlar, profesyonel dizinleme, tashih, noktalama işaretleri, niteleyiciler, danışma eserleri, dizinlerin yeniden gözden geçirilmesi gereken durumlar, Romen harflerine dönüştürme, tekil ya da çoğul, dizincilerle ilgili dernekler, özgüllük, yazım, standartlar, zincirleme dizinleme, semboller, tablolar, thesauruslar, başlıklar, dizin hazırlama eğitimi, tipografi, dizin kullanıcıları, Zen ve dizin hazırlama sanatı.

Çalışmanın sonuna geniş bir kaynakça ve kullanım kolaylığı sağlayan bir dizin eklenmiştir. Konuya ilgi duyanlar için kolay izlenebilecek özellikte olan bu çalışma, dizinleme derslerinde kaynak kitap olarak da kullanılabilecek niteliktedir.

Neslihan Uraz

I.Ü. Edebiyat Fakültesi

Kütüphanecilik Bölümü

Hülya Dilek. *Kütüphane biliminin kapsamı ve Türkiye'de durum*. İstanbul, Türk Kütüphaneciler Derneği İstanbul Şubesi, 1992. 120. s. ISBN 975-7653-16-0: Elde edilebileceği yer: TKD İstanbul Şubesi.

Özellikle Türkiye'de kütüphanecilik kuramının geliştirilmesine yönelik çabaların azlığı kabul edilebilir bir gerçektir.

Önceliğin, genelde uygulamada karşılaşılan sorunları çözmeye verilmesi, kütüphane kuramının kısır kalması, teknolojinin toplumsal-bilimsel bağlamından kopartılarak abartılması, yerel ve ulusal koşulların göz ardı edilmesi gibi olumsuz sonuçlara neden olmaktadır. Daha açık bir deyişle, kuramı sürekli geliştirilmeyen bir bilgi alanında "ağaca bakıp, ormanı görememe" tehlikesi büyüktür. Latince "görmek" anlamına gelen "teori" (kuram), kütüphanecilik için de anlamlıdır, kuşkusuz.

Böyle ele alındığında, Dilek'in çalışması büyük önem kazanmaktadır. İlk bölümde, bilim kuramından yola çıkarak, kütüphane biliminin tarihsel gelişimi, kuramsal yapısı ve diğer bilgi alanlarıyla ilişkileri, konusal alanı, bilimler sistemi içindeki yeri ve yönetim konularını ayrıntısıyla inceleyen Dilek, diğer bölümde konunun Türkiye boyutunu ele almaktadır.

Sonuç bölümünde kütüphanecilik-kütüphane ve bilgi bilimi alanlarında Türk toplumunun bilinçli bir gelişme içinde olduğuna yönelik yargının (s. 103) ise, tartışılabileceği kabul edilmelidir.

Özellikle dizgi hataları, bu alanla çeşitli düzeylerde ilgili herkesin okuması gereken / okuyabileceği içerikteki bu eser için büyük bir haksızlık olmaktadır.

Bülent Yılmaz

H.Ü. Edebiyat Fakültesi

Kütüphanecilik Bölümü

Jale Baysal. *Kitap ve kütüphane tarihine giriş*. İstanbul: Türk Kütüphaneciler Derneği İstanbul Şubesi, 1991. 92 s. ISBN 975-7653-15-2. Elde edilebileceği yer: TKD İstanbul Şubesi.

Kütüphanecilik bölümleri lisans öğrencileri için kitap ve kütüphane konusunda temel bilgileri içeren bir ders kitabı niteliğindeki eser beş ana bölümden oluşmaktadır. Bunlar sırasıyla:

1. Kütüphane konusuna giriş
2. Yazı
3. Kütüphanelerin doğuşu ve gelişmesi
4. Kitap basmacılığıdır.

İlk bölümde, kütüphanenin tanım, amaç, görev ve önemi incelenerek kütüphane türleri hakkında genel bilgiler sunulmuş, kütüphaneci açısından kültür kavramı kısaca işlenmiştir.

Yazının tarihsel gelişimi ilk, alfabeler ikinci bölümde ele alınmıştır.

Eserde genellikle kütüphanenin ve özelde de kütüphane literatürünün tarihsel geçmişleri ile Türkiye kütüphaneleri ve kütüphaneciliği de incelenmektedir.

Son bölümde hem dünyada hem de Türkiye'deki kitap basmacılığı çeşitli boyutlarıyla ve tarihsel gelişimi itibarıyla ele alınmıştır.

Oldukça geniş kapsamlı sayılabilecek bir konuyu 92 sayfaya sığdırabilmenin güçlüğü bölüm sonlarında verilen kaynakçalar ile aşılmaya ve böylece konuya daha fazla ilgi duyanlara yardımcı olunmaya çalışılmaktadır.

Eser, kâğıt, cilt, baskı ve dizgi gibi fiziksel nitelikler açısından iyi değildir. Özellikle dizgi bir hayli hatalıdır. Örneğin; içindekiler sayfasındaki bölüm başlıkları için yazılan sayfa numaralarının çok büyük bir bölümü sayfa sayıları ile uyuşmamaktadır. Hatta, metinde dizgi aşamasında dizgiciye ilişkin notlar görülmektedir (62. s)

Tüm bunlara karşın "Giriş" niteliğinde, sade bir dili olan özellikle kütüphanecilik bölümü öğrencilerine ve ayrıca diğer alanlardan bu alana ilgi duyabileceklere hitap eden bir eserdir.

Bülent Yılmaz

H.Ü. Edebiyat Fakültesi
Kütüphanecilik Bölümü

Sharon L. Baker. *The responsive public library collection: how to develop and market it*, Englewood, Colorado: Libraries Unlimited Inc., 1993, vi, 330 s. ISBN 0-87287-911-9 (Dizin).

Pazarlama, pazar karması ve pazarlama şartlarına uyma; Halk kütüphanelerinde derme gelişimi, Rol dağıtımı ve pazarlama arasındaki ilişki; Ürün kararları; Fiyat ya da maliyet kararları; Promosyon kararları; Derme değerlendirme işlemi için ürün-analiz yaklaşımı; Pazarlamaya dayalı derme seçimi uygulamaları; Pazarlamaya dayalı promosyon uygulamaları; Pazarlama çalışmaları: Kütüphane bünyesinde pazarlama bilincinin oluşturulması; şeklindeki başlıklardan oluşan ana bölümler, alt başlıklarla geliştirilmiştir. Her ana bölümün sonunda dipnotlardan başka, bir de kaynakça bulunmaktadır. Kitabın sonuna eklenen dizin, okurun kitabı kullanımını kolaylaştırmaktadır.

Kitabın giriş bölümünde, pazarlama konusu ile halk kütüphanelerini birleştiren ana etkenlerden biri, günümüz halk kütüphanelerinin içinde bulunduğu zor durum ve pazarlamanın varlık nedeninin de bu durumda olan kuruluşlar olması, şeklinde açıklanmıştır

Bugün, halk kütüphaneleri pek çok sorunla karşı karşıya bulunmaktadır. Bu sorunların çözümünde, yöneticilere ve kütüphane çalışanlarına büyük görevler düşmektedir. Halk kütüphanelerine verilen maddi ve manevi desteklerin sürekliliğini koruyabilmesi ve daha fazla destek sağlayabilmesi için pazarlama konusunun bu kuruluşlar için öneminin öncelikle anlaşılabilmesi ve uygulamaya yönelik çalışmaların yapılabilmesi gerekmektedir.

Kâr amacı gütmeyen kuruluşlar olarak halk kütüphanelerinde ticari

kuruluşlardan farklı olarak karşımıza ürün yerine hizmet kavramı çıkmaktadır. Ancak sunulan hizmetlerin temelini oluşturan ürün ise, siparişi verilen, satın alındıktan sonra kataloglanan, sınıflanan v.b., kitap yani dermedir.

Elimizdeki bu kitap, gerek derme seçiminin anlam, önem ve yöntemlerini açıklaması gerekse uygulamada kolaylık sağlayacak bilgiler vermesi nedeniyle, konuyla teorik ve/veya uygulamalı olarak iç içe bulunan kişi ve yetkililere yol gösterecek, ayrıntı düzeyinde hazırlanmış bir çalışmadır.

Neslihan Uraz

İ.Ü. Edebiyat Fakültesi
Kütüphanecilik Bölümü

Şinasi Tekin. *Eski Türklerde yazı, kâğıt, kitap ve kâğıt damgaları*. Baskıya haz. R. Tüba Çavdar, İstanbul: Evren, 1993. 136 s. ISBN 975-7622-26-5

Prof. Dr. Meral Alpay'ın, elimizdeki çalışmanın ortaya çıkış öyküsünü açıklayan sunuş yazısıyla başlayan eser, dört ana bölümden oluşmaktadır.

Yazarın önsözde belirttiği gibi, 13-14 Ocak 1993 tarihleri arasında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde vermiş olduğu konferansların geliştirilmesiyle oluşan bu eserin birinci bölümünde Eski Türklerde yazının ve kâğıdın kültür değişmelerindeki rolü, ikinci bölümde ise kâğıdın ortaya çıkışı, öncelikle Orta Asya ve Akdeniz bölgesine girerek bütün dünyaya yayılması, Anadolu Türklerine gelişi, kâğıdın terbiye edilmesi, Uygurlarda kâğıdın adlandırılması ve diğer yazı malzemeleri, kâğıdın kitap haline getirilmesi ve baskı sanatı anlatılmıştır. 'Yazma eser nedir? İçi, dışı üzerindeki muhtelif kayıtlar. Yazmaların tarihlendirilmesinde kâğıt damgalarının rolü' başlıklı üçüncü bölümde; kâğıt damgaları ile tarihlendirme ve el yazmalarındaki kâğıt damgaları açıklanmış ve bölümün sonuna sonuç kısmı eklenmiştir. Dördüncü bölümde; kitabı son derece zenginleştirmiş olan resimlerin açıklamaları yer almıştır.

Dr. Irvin Cemil Schick'in yardımlarıyla hazırlanan kaynakça, konuya ilgi duyanlara yol gösterecek niteliktedir.

Neslihan Uraz

İ.Ü. Edebiyat Fakültesi
Kütüphanecilik Bölümü